

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani, 5. avgusta.

— r. — Na Francoskem razpuščena je zbornica in volilci zbirali se bodo v kratkem, da oddadé glasove novim poslancem. Mi, ki smo vajeni, da nam pri volitvah vladna peza tišči na prosto našo volilno voljo, oziramo se z nekako nevoščljivostjo na zdanje volilno gibanje v mogočnej francoskej ljudovladi in žalostno imamo zavest, da pri nas še ne bodo napočili tako kmalu tisti blaženi časi, v katerih bodo nemški naši birokratje pri državnih volitvah molčali in v kotu svojih pisaren ostajali, časi, v katerih nemški naši birokratje ne bodo več „preparirali“ javnih volitev in ne več obdelavali boječih volilcev z vladnim svojim vplivom.

Takoj, ko se je zaprla zbornica v burbonskej palači, vnela se je volilna agitacija po celem francoskej državi. Ali uže zdaj se vé, da bode nova zbornica radikalnejša in da bode republikanska večina v njej kompaktnejša in brez dvombe sestavljena iz gorečih častilcev Gambettovih. Ve se uže tudi, da zdanje ministerstvo pred novo zbornico izhajati ne bode moglo, in da so nove volitve mrtvaški zvon, ki vabi k pogrebu zdanjega Ferryjevega kabineta.

Pri tacih razmerah se v Avstriji in po Nemškem gospodje ministri z obema rokama oklenejo svojih ministerskih stolov. Vladne glave po provincijah pa dobé stroge ukaze, kako da imajo napeti vse žile, da se bodo volili samo vladi prijazni možje. Tako se je počenjalo pri nas vsaj tedaj, kot smo imeli na vladnem svojem krmilu nemško-liberalne ministre in istina je, da se je še le pod zdanjim

ministerstvom vpelja na tem polji nekoliko bolj objektivna metoda, ki pa se bode s svojimi dobrimi nasledki še le tedaj bolj globoko v javno zavest usilila, kadar bode zamrla zdanja stara birokracija, katera živi v prepričanji, da vlada v Avstriji drugača kot nemška biti ne more in da oficijelni kandidatje drugači kot nemški biti ne smejo! Ti dobri nasledki objektivnih volitev pokazali se bodo brez dvombe, ako omenjena birokracija pomrje in ako nam osoda ohrani dolgo vrsto let zdanjo, Slovanom vsaj na pol pravično vlado. Če pa se nam zopet pritihotapijo do vlade znani nemško-liberalni kričači, potem povrnejo se zopet stare volilne razmere; volitve se bodo kovale, kakor bode drago nemškej vladi, in pri nas bodo Pirker in drugi kondukterji volilnega stroja postavljeni v staro svojo službo, v katerej bodo imeli opravila čez glavo. Take so naše razmere!

Kako drugače na Francoskem! Tam umira ministerstvo in pri novih volitvah brusi se nož, ki bode pojemajočemu temu ministerstvu s smrtnim uspehom porinil se v bolno telo! Ali ljudovladni ministri niso zrasteni s svojimi ministerskimi sedeži in če je naroda volja, da jih zapustiti morajo, podvržejo se mogočnej tej volji in odstopijo hladnokrvno, ne da bi poskušali, z vladnim aparatom sebi in svojemu vladanju na korist pokvariti in popačiti narodno volilno voljo. Komaj se je zaključila stara zbornica, uže so prejeli prefekti od pariške vlade dekret, v katerem se jim strogo naklada, da se nemajo kratko nikar vtikati v volitev in volilno agitacijo, ter da imajo paziti, da se uradniki sploh ne vtikajo vanjo, napravljajoč tako zvane oficijalne kandidature.

Tudi v nemškem carstvu zaključena je državna zbornica in razpisale se bodo nove volitve. Čas, kedaj se bode to zgodilo, še nij znan, a gotovo je, da knez Bismark novega termina prej razpisati ne bode dal, dokler ne bodo po celem volilnem polji studenci na njegov mlin napeljani. Njegovi organi maltretirajo občeno mnenje ter spuščajo na njegove politične nasprotnike zabavlje in zasramovanja, kakor so v navadi mej delavci v kakej predmestnej berlinskej pivnici. Še celo svojega sina grofa Viljema poslal je slavni knez na javni oder ter mu je dovolil, da je smel pred vsem olikanim svetom zabavljati in odlične može z blatom ometavati — na prav priprost način. Volilna agitacija v nemškem carstvu nam živo dokazuje, da mej olikanimi Nemci absolutni mogočnej, kakor je knez Bismark, brez vsake posebne težave lahko zapelje javno mnenje, in da Nemeč pri vsej svojej „kulturi“ nema tiste moralčne moči v sebi, da bi se upri absolutističnim navalom, s katerimi naskakuje zdaj knez Bismark tako slavno prosto nemško voljo!

Nemci so poleg vse svoje olike nepogojno pokorne, ali pa absolutistične nature. Kadar vladajo, tedaj zatirajo prosto voljo pri podvrženih; če so pa sami podvrženi, tedaj si dajo zatirati po lastnih absolutistih prosto svojo voljo. Knez Bismark je hujši absolutist kot ruski car, in nemško ljudstvo se pohlevnejše klanja temu absolutizmu, kot rusko ljudstvo ukazom svojega cara! In pri tem kriče na vsa usta, da je nemška kultura identična s svobodo! Kdor to veruje, če tudi vidi, kako knez Bismark napravlja svoje volitve, ta je brez dvombe najivnejši kot novorojeno dete!

Listek.

Izgubljeni raj.

(Konec.)

Tedaj me preganjati za ta čin dve ljubeznjivi ženi“, odgovori žalostno slikar, — „jedenkrat za ta čin, in drugič za namen. Vi bi to verjela, gospa? Mágdalena je pobegnila k svojej rodovini s trdnim sklepom, da me bode tožila, da se ločiva.“ —

„Imeli ste hudoben namen; ali prirojeno je, da namen tak rodi sadje. Mislim, da ima gospa Breughelova dosti uzrokov, da pred vami beži, in nij žene, ki bi vam to dopustila!“

„Mislim, da bi se vender jedna našla“, — pravi jedna izmej mladih gospej, ki sta sedeli poleg postelje. —

„Menite?“ odgovori gospa Van Artweltova z žalostnim nasmehom, — „oh da, dosti mogoče, da je resnica; ne sprejme li, kdor ljubi, rad i* rano z bodalcem iz ljubljene roke?“ —

„Božé moj!“ pravi slikar, — „to se zgodi šestokrat v vsej galantnosti na Španjskem in v Italiji.“ —

Mej pogovorom je nastal zanimiv obračaj. Ne morem ga več ponavljati besedo za besedo. Samo to omenim, da je bila gospa Artweltova tako uljudna in plemenita, da je Breughelu iz lastnega nagiba dovolila, naj jo zopet obiše drugi dan. Takrat našel jo je samo.

„Znana mi je cela vaša historija“, reče mu mlada udova, — „toda povedite mi sami, zakaj ste zabredli tako daleč?“ —

„Razumela me boste takoj, milostiva gospa, vidim to v vaših krasnih očeh. Spoznal sem svet, videl sem ga v vseh njegovih podobah. V začetku me je babil, dokler sem bil radoveden, toda brzo me je dolgočasil, ko sem začel ljubiti Mágdaleno. Izprevidel sem, da je moje pravo gledišče priroda, katera je k meni govorila s tičjim glasom, vrelcev in cvetic. Hotel sem si, kakor mnogi drugi, ustvariti tu na zemlji raj s pomočjo umetnosti in ljubezni.

Ali gorje! kaj se je zgodilo. Mojej Evi nij dopadal moj raj; jaz sem ljubil vabljivost samote, ona zopet je ljubila družbene zabave; jaz sem ljubil mir, ona je ljubila hrup. Iz tega vidite, da sem se motil v svojem cilji. Raj moj je postal peklo: namestu prijetnosti čiste ljubezni, ugnezdila se je v srce moje obupna muka ljubosumnosti. Nehvaležnica! ljubil sem jo s tako božanstveno iskrenostjo! Položil sem jej k nogam vse vence in slavo mojega copiča, vse bogastvo svojega duha. A ona se je obračala nazaj pomilovalno na ta svet gledajoč, iz katerega sem jo hotel rešiti! Nesmiselna! Uničila si toliko ur opojenja, toliko očarovalnih sprehodov, toliko sanj poslanih od Boga! Snoval sem srečno za naju oba in zdaj jo moram iskati sam za sé. Morem li pak se nadejati kake sreče?“ —

— „Kaj more sploh na zemlji kdo pričakovati sreče?“ zavrne mu gospa Van Artweltova z bolestnim nasmehom. — „Sanjala sem tudi jaz jedenkrat o sreči in toda vi veste, da

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. avgusta.

Shod našega presvetlega cesarja z nemškimi cesarjem Viljemom daje zopet povod listom govoriti o zvezi mej Avstrijo in Nemčijo. Nihče ne more tajiti in tudi ne taji, da so razmere mej našim in nemškim vladarjem prijazne, da je avstrijska politika prijazna nemški, a pri vsem tem nij govora in tudi ne more biti o kakej zvezi mej Avstrijo in Nemčijo, o zvezi, kakor si jo mislijo naši Nemci. Ti si namreč mislijo in sanjajo o zvezi, katera bi Avstrijo zopet dala izključljivo v nemške roke, oni namreč mislijo: če se naredi ozka zveza mej Nemčijo in Avstrijo, potem bode nemški vpliv v Avstriji premogel, potem je zmaga naša. A tudi ta nadeja se ne bode, se ne more uresničiti in to zaradi tega ne, ker je Avstrija suverenna država, v kateri se nijma nihče vtikati v notranje zadeve. Kakor se Avstrija ne more vtikati v notranje razmere Nemčije, tako tudi ne nasprotno; in če bi se to zgodilo, potem neha Avstrija biti suverenna država in sploh, potem neha Avstrija svoje življenje.

„Gazeta Narodowa“ vé povedati, da se bode državni zbor sklical v dan 28. okt.

„Czaz“ pa pripoveduje, da se je v ministerskem svetu pod cesarjevim predsedstvom sklenilo, da se gališki deželni zbor skliče dne 14. septembra, drugi pa v dan 24. septembra.

Vlada baje misli takoj začetkom zasedanja državnega zbora predložiti postavni načrt o postnih hranilnicah. Po tem načrtu, ki ga je ministerska komisija dovršila uže, bi pošte prejemale vložbe in dajale 3% obrestij. Na Dunaji bi bila glavna hranilnica, ki bi nadzorovala druge in vodila glavne knjige. Za vloženi denar se bodo kupovale državne obligacije in dajala posojila na zemljišča.

Res žalostno je to življenje naših ustavovercev, prav nobedna želja se jim neče izpolniti, prav nobedno njihovo delo nijma ugodnega uspeha. Lučali so kamenje na vlado, kameni pa so neškodljivi odletavali, može ministre so silile naj zapuste sedeže in naj jih pripuste ustavovercem, a ti ne kažejo nikaškega veselja, jim storiti to ljubav; potem so zopet hoteli odstraniti grofa Hohenwarta in mu dati mireu kotiček, kamor bi položil vladanja trudno svojo glavo, a tudi gospod grof nij hotel sprejeti njihovega vabila, ne spolniti jim vroče želje. Naj pa kdo reče, da nij to žalostno življenje! In vrh tega jim prihajajo na ušesa še neprijetni glasovi, da vlada zdaj trdneje stoji, kakor prej!

V Tirolskeje imenovan je deželni glavarjem dr. Fran Rapp pl. Heidenburg. Ustavoverna žurnalistika nij zadovoljna s tem imenovanjem, ker nij pristaš njihove stranke. In „Tagespost“ graška govorec o tem imenovanju pristavlja: „Opravičuje se od oficijozne

strani imenovanje Rappovo s tem, da se mora po konstitucionalnem principu vzeti deželni glavar iz večine. Po tem principu mora Kranjska dobiti liberalnega glavarja; a imenovanje kranjskega deželnega glavarja še vedno ne pride, da-si je Kranjska uže dalje časa brez deželnega glavarja kakor Tirolska . . .“ Gledite, gledite, konec spisa stojijo še pike! Ve še kaj povedati „Tagespost“? O gotovo, tudi ona ve, da je večina v kranjskem deželnem zboru prisleparjena, zbor je illegalen in glavar iz njene srede naravno tudi . . . Ergo!

Vnanje države.

„Pol. Corresp.“ poroča iz Rusije: „Kakor se čuje iz dobro poučenih krogov, dela grof Ignatijev na to, da se odstrané stari grehi v ruskej administraciji. Najtežja reforma, ki jo potrebuje Rusija, in tudi najnujnejša je reforma v ruskej birokraciji.“

Kakor se poroča „Golosu“ iz Sofije, poklican je Volkovič, rojen Bolgar, ki je dalje časa bil višji uradnik v Rusiji, v Sofijo in njemu bode baje ministerstvo za zunanje zadeve izročeno.

Vlada v Francoskej se glede volilne agitacije prav pošteno obnaša. Vsi uradi dobili so ukaz, naj se pri volitvah obnašajo nepristransko. To priložnost pa osobito porabljajo Bonapartisti in z vsemi silami delajo, da bi ne izgubili kakega sedeža. Vender je za Bonapartiste malo upanja, izgubili bodo navzlic neumorne agitaciji mnogo sedežev.

V angleškeje spodnjeje zbornici dogajajo se vsak dan burni nastopi, da skoro bi dejali škandali, ki nikakor nijso v čast angleškemu parlamentu. Poslanec Brandlaugh bi bil pri svojem vstopu v zbornico moral storiti prisego, kakor je običajno, a on nij hotel priseci in za to nij snel udeleževati se zasedanja. Dne 3. t. m. pa si je hotel s silo pridobiti sedež v zbornici, prišel je z množico ljudstva pred parlament, a bil je zopet v pravem pomenu besede ven vržen. Ko so se pred vrati parlamenta pretepali, vnela se je v zbornici samej debata, jedni so zahtevali pravice za Brandlaugha, drugi so stavili predlog naj se sklep, vsled katerega je bil Brandlaugh izključen, uniči, drugi so bili zopet nasprotni. Gotovo je, da bode ta neprijeten dogodjaj izbudil v vseh poslancih potrebo, da se odpravi pri vstopu v zbornico prisega in da se varuje svoboda vesti. Baje je uže več predlogov stavljenih glede odprave prisega.

Dopisi.

Iz Zagorja na Pivki 3. avgusta. [Izv. dopis.] (Pohod g. deželnega predsednika Winklerja.) Včeraj nas je visoko spoštovani gospod c. kr. deželni predsednik spremljan od priljubljenega gospoda c. kr. okrajnega glavarja postonjskega s svojim pohodom počastil. Žalibog! prečestiti gospod deželni predsednik nij prišel ta pot Pivčane le pohodit,

ampak zastran prevelike nesreče po ognji tolažit. Gotovo bode blagodušni gospod deželni predsednik zato skrbel, da se ubogim pogorelcem v Knježaku, kateri so bili dné 1. avgusta tako strašno odškodovani po požaru, nakloni podpore kolikor moči. Če glava bēdi, redno delajo tudi vsi drugi udje.

Omeniti moram še, da smo Zagorci veleštovanega gospoda deželnega predsednika slovesno sprejeli. Pri učilnici zagorskej pričakovali so ga uvrščeni šolski otroci, g. nadžupan zagorski, čest. g. župnik, udje krajnega šolskega sveta, gospod poštar in drugi občanje. Komu bi se ne utrnila solza hvaležnosti do naše gospodske, če vidi, da le-ta tako očetovski, kakor naš gospod deželni predsednik skrbi za blagost ljudstva. Ker moje pero nij dovolj spretno, da bi čute iskrene ljubezni do našega gospoda deželnega predsednika izrazilo dostojno, le še te besedice pristavim svojemu dopisu: Bog nam živi in ohrani še mnoga leta priljubljenega nam gospoda deželnega predsednika Winklerja!

Domače stvari.

— (Národna svečanost v Dolenjem Logatci.) Za jutršnji posebni vlak iz Ljubljane v Logatec se dobivajo tukaj nakaznice o železničnih voznih listkih, katerim je cena na polovico znižana, danes od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer in jutri v nedeljo še do 11. ure dopoldne po 1 gld. 20 kr. za osobo tja in nazaj pri g. J. Gebi, urarji v slonovih ulicah. Kdor si želi kupiti tak listek po znižanej ceni, naj se oglasi zanj o pravem času. Na kolodvoru pred odhodom vlaka se te nakaznice ne bodo več izdajale; prodajajo se samo do 11. ure zjutraj pri g. J. Gebi. Na kolodvoru treba jih pri železničnej blagajni zamenjati za prave vozne karte, ne da bi se kaj doplačalo. Za Borovnico prodaje vozne listke za ta posebni vlak učitelj g. Franjo Papler po 50 kr. za osobo tja in nazaj. Če bode jutri neugodno vreme, pojde ta posebni vlak jutri teden, v nedeljo dné 14. avgusta t. l. — Na noge, slovensko občinstvo! Kje se ti ponuja več pravega veselja, kje more rodoljubno srce biti bolj zadovoljno, nego jutri v Dolenjem Logatci, kjer bodo „svoji mej svojimi“!

— (Iz Brkinov) se nam poroča, da je na Verejah 3. dan t. m. nevarno bolnih ležalo 17 oseb, ki so užile meso od krave, katera je poginila za vraničnim prisadom ali „zmetom“. Bolniki so baje strašno otekli in polni ostudnih ules. Umril je dosle jeden mož

zdaj tratim svoje življenje v nedelavnosti, katera me dolgočasi. Kaj mari počiva sreča naša v pogledu na dolgočasne ljudi, v govoru, samo da bi misli prikrivali, ali v smehu, ko se človek drži na jok? Povest moja je zelo jednolična; res žalostna historija, ki v meni zbuja le pomilovanje. Gospod ste li poznali prokuratorja Van Artwelta? Nečem slabo govoriti o mrtvih. Bog naj se ga usmili, in naj v miru počiva! Vzel me je, ko mi je bilo jedva sedemnajst let; on je bil bogat in rodovina naša je bila na kraji bankrota, sami veste kaj je sledilo. Menite, da me je ljubil? Kaj mar ljubimo še v osem in petdesetem letu? Vzel me je iz baharije, hotel si je svoje bele lase ovenčati z rožnim vencem. Če je imel kočijo, saj nij bila za mé, nego za one, ki so me videli voziti se v njem. Ako me je spremljal v družbo, spremljal me je samo zaradi tega, da bi mogel slišati pri vsacem koraku: gospa Van Artweltova je jako krasna. Tu vidite, kako se

osoda s tem bavi, da nas odvrča od prave ceste. Verjemete to . . . Ali zagotavljam vas, da sem imela plemenito srcé, prosila sem Boga le malo ljubezni na tej zemlji, malo sence, malo miru. V sredi minljivih radostij, katere so me obdajale, sanjala sem o šetanji po polji kjer bi se bila mogla prosto razvijati, kakor poljske cvetlice“.

Breugbel je padel na kolena poleg postelje, ter prijel belo roko, katero je imela gospa Van Artweltova na žametovej zaslonbi pri postelji. — „Oh!“ je tožil, pogledovaje zaljubljenim očesom na lepo udovo, — „zakaj sva se spoznala tako pozno?“ —

„Zakaj! zakaj! Ta beseda je tudi meni često ušla iz ust“, odgovori mu mlada udova, povešaje oči.

Slikarju se je najedenkrat prikazal drug obzor. Omamljen z nadejo, radostjo in ljubeznijo, nežno poljubi roko gospe Van Artweltovej. —

„Zahvaljujem se nebesom za nenavadno naključje, ki me je pripeljalo k vašim nogam“.

Mlada žena se je nasmijala oproščujoč svojo roko iz njegove. — „Res“ pravi ona — „ta rana z bodalcem nij škodovala nobenemu iz mej naju“.

Tako je postala gospa Van Artweltova, mej tem ko je žena Breughelova tožila slednjega na ločitev, slikarjeva ljubica.

Vabila jo je k njemu strastna ljubosumnost, ki je bila v očeh mlade udove njegovej ljubezni, navdihnena poezija; vrh tega jo je mikala še misel, da bode živela v ljubeznjivem, mirnem in smejočem obzoru, katerega je Breughel zastonj ustvaril za svojo ženo.

Vse to je prouzročilo veliko razburjenost, v dobrem mestu Anversah, znano po svojih patriarhaličnih nravih. Toda veliko število neostrih sodnikov jima je odpustilo to tiho srečo iz celega srca, ki se je skrivalo v senci gozda.

in poginilo nekaj živine, ki je bila okužena pomije. Vas je zaprta po žandarmih.

— (Učiteljsko zborovanje) bodo imeli učitelji črnomeljskega okraja dne 11. avgusta t. l. v Črnomlju.

— (Potres.) Iz Zagreba se nam piše od dne 3. avgusta: Danes po noči smo čutili zopet dvakrat potres. Zadnji ob 3. uri zjutraj trajal je okolo treh sekund in čulo se je podzemeljsko bobnenje.

— (Grozna predrznost! Še v Kočevji nij hotel nemški govoriti.) Na vrtu Lojeve gostilnice v Kočevji sedela je v neki lep večer preteklega meseca precejšnja, ne ravno tiha družba, katerej je bil duševni oče znani kočevski „sv. duh“ gosp. ravnatelj Knapp. Dolgo časa teh mož nikdo nij motil pri njihovej zabavi in g. ravnatelj Knappu je menda veselja igralo srce, da v glavnem mestu znanih krošnjarjev nij onih vražjih Slovencev, ki ljudem njegovega duha grené življenje. A kratko je bilo to veselje. Bil je namreč tist večer v Kočevji ljubljansk narodnjak in ne sreča je hotela, da je tudi zašel na vrt Lojeve gostilnice, kjer je našel ljubljanskega znanca, katerega je po svojej navadi v slovenskem jeziku nagovoril. In groze so se začeli ježiti lasje g. ravnatelj Knappu, temu prvoboritelju za nemško omiko, nemško vednost in nemško temeljitost in somišljeniku velicega prijatelja nemških kočevaric, g. nadzornika Pirkerja. Strepetal je po vseh udih, slišč, da se pred njegovim obličjem predrzne kdo v nemškem Kočevji slovenski govoriti, in da si ohladi svojo pravično jezo, vprašal je jako pikirano: „Kdo pa je ta Rus, ki še v Kočevji neče nemški govoriti?“ — In zvedel je njegovo ime, a prejšnja dobra volja nij se mu tist večer vrnila nič več. Ubogi g. ravnatelj Knapp!

— (Velik vihar) je razsajal v Trstu zadnje sredo; prevrgel je čoln ladije „Romolo“. Trije mornarji, ki so bili v njem, padli so v divje valove ter bi bili zgubljeni, da jih nijso oteli mornarji ladije „Buenos Ayres“. Malo da se nij zgodila tudi nesreča nekaterim ribičem pri Piranu, katerim so se tudi čolni prevrnili, pa so bili z velikim trudom še oteti.

— (Nesreča.) Iz Kobarida na Goriskem se poroča žalostna novica. Na nekej planini v župniji Dreženci kosil je 25. m. m. 18 letni fant Janez Kanalčič. Ko je stopil neprevidoma na rob skale, prevrne se v 60 sežnjev globok propad in na mestu mrtev obleži. Pred osmimi leti sta oče in brat onega

nesrečnika prav tam na enak način strašno smrt storila.

Prošnja.

Grozna nesreča je zadela 26. dan m. m. prebivalce vasi Dobračeve v Žirovskej fari. Ko so ljudje bili ravno pri službi božjej zbrani v podružnej cerkvi sv. Ane na Ledinici, nastane ogenj v sredi Dobračeve ter se z neznansko hitrostjo razširja po vasi. Hlastno divja plamen po hišah in tudi cerkvi ne prizanese. Zgorelo je 15 posestnikom skoro vse: hiše, hlevi, kozolci, orodje obleka, vsi letošnji pridelki in nekoliko živine. Tudi bolan mladenič se rešiti nij mogel. Le črno, vse razkopano zidovje hiš in hlevov štrli zdaj ondi, kjer je bila poprej čedna, s pridelki obilno prevedena vas. Škode je gotovo mej 30.000 do 40.000 gld. Zavarovani so sicer večjidel bili, toda le za prav majhne zneske. Pri tolikej nesreči svojih faranov se obračam zaupljivo do blagih človekoljubov s ponižno prošnjo, da bi se ubogih pogorelcev na Dobračevi usmilili ter jim z milimi darovi na pomoč prihiteli. Vsak dar bo z veliko hvaležnostjo sprejet.

V Žireh, 3. dan avgusta 1881.

Jožef Vidmar,
župnik.

Uredništvo „Slov. Naroda“ bode drage volje prejemale in v listu izkazavalo darove v novcih za nesrečne pogorelce.

POZIV!

Gospodje pevci, kateri menijo o svečanosti dne 7. t. m. v Dolenjem Logatci sodelovati pri petji, prosijo se s tem, naj vsakateri prinese note dotičnih pesnij s seboj in se tudi gotovo udeleži skupne skušnje ob 1. uri popoldne.

V Dolenjem Logatci, 2. avg. 1881.

Adalbert Ribnikar.

Razne vesti.

* (Narodno gledališče česko v Pragi.) Za otvorenje češkega gledališča v Pragi kovala se bode spomenska svetinja po modelu Šnirchovem, izpeljava se je izročila mlademu umetniku Stranskemu na Dunaji. Na averznej strani svetinje je podoba dveh genijev, ki nosita narodno gledališče z napisom: Narod sobě in letnice 1845 (v katerem letu se je jelo zbirati za ta fond), 1868 (se je vložil temeljni kamen) in 1881 (dozidanje); na reverznej strani napis: „Otvorenje narodnega gledališča dne 11. septembra 1881.“ Pri tej slavnosti bodo sodelovali mlajši praški meščanje na konjih, oblečeni v historične kostime. Povabila so se vsa češka mestna in občinska

zastopstva, da se udeležé te slavnosti. Tudi v druge slovanske dežele se bodo poslala vabila akademijam, umetniškim društvom in gledališnim vodstvom. Železniško vodstvo je dovolilo dne 10. in 11. septembra izdajati udeležencev te slavnosti polovične vožne liste.

* (Stara kura.) Krčmar je profesorju h kosilu s staro žilavo kuro postregel, in vsled tega se učeni gospod, ker mora drago plačevati, grdo krega. Slednjič vpraša krčmar: „Po čem pa sodite, da bi bila kura stara?“ „No, na zobeh“, zareži profesor. „Oho“, se glasno nasmeje krčmar, „pa še ne veste, da kura nema zob!“ „Bedak, ne na kurinih, nego na mojih zobeh“, reče gospod in jezen otide.

Zahvala in prošnja.

Knjižnici akademiškega društva „Slovenija na Dunaji“ došlo je zopet mnogo in dragocenih daril. Podpisani odbor spolnuje z veseljem svojo dolžnost, da se še javno zahvali vsem velikodušnim darovalcem. Naj blagovolijo tedaj sprejeti našo najsrčnejšo zahvalo:

Sl. odbor „Slovenske Maticice“ v Ljubljani (za 74 knjig).
Sl. odbor „Maticice Hrvatske“ (drugič 5 knjig, tretjič 2 knjigi.)
Sl. „Slavjanski blagotvoriteljni komitet v Petrogradu“, (ki je posredstvom g. de Volana poslal 16 knjig).
Sl. odbor „Slavjanske Besede v Sofiji“ (za 16 knjig).
Sl. uredništvo „Pravnika“ v Ljubljani za brezplačno pošiljanje „Pravnika“.
G. prof. Ant. Bezenšek v Sofiji za brezplačno pošiljanje „Jugoslavjanskega Stenografa“ i 1 knjigo.
G. prof. Marn v Ljubljani za brezplačno pošiljanje „Jezičnika“.
G. O. Evstahij Ozimek, duhovnik frančiškanskega reda na Kostanjevici nad Gorico, za nadaljevanje listov sv. Frančiška.
G. Ivan Tomšič, izdajatelj „Vrtea“ v Ljubljani, za brezplačno pošiljanje „Vrtea“.
G. J. A. Baudouin de Courtenay, ces. ruski vseučilišni profesor v Kazanu, (za 7 knjig iz lastnega peresa).
G. dr. Franjo Celestin, kr. vseučilišni profesor v Zagrebu, (za 3 knjige iz lastnega peresa).
G. dr. Klemens Seshun, dvorni in sodnijski odvetnik na Dunaji, (za 17 knjig Manzovih postav).
G. dr. Franjo Gross, c. kr. pristav v Schwechatu, (za 17 kom. dr. Razlagovega „Pravnika“).
G. Radivoj Poznik, c. kr. stavbeni pristav v Kremsu, (za 4 knjige).
G. prof. Kandernal na Dunaji (za pet goldinarjev).
G. Jakob Kruljač, krčmar v Sechshausu pri Dunaji, (za pet goldinarjev).
G. Peter Kozler, stud. agr. na Dunaji, (za dva zemljevida slovenskih dežel).
G. Edvard Volčič, cand. jur. na Dunaji (za 17 knjig).
G. Janko Babnik, pravnik „ „ „ 5 „
G. V. Bežek, pravnik „ „ „ 5 „
G. Alojzij Goljevšček, pravnik „ „ „ 34 „
G. Štefan Madon, pravnik „ „ „ 2 „
G. Anonimus na Dunaji (za 3 zemljevide).
G. Ziga Sežun, c. kr. uradnik na Dunaji (za 8 knjig).
Neimenovan na Dunaji (za 32 knjig).
G. Fr. Trtnik, cand. prof. na Dunaji, (za 1 kom. avto-grafirane zgodovine grške literature po g. prof. dr. Hartlu.)

Ponavljajoči svojo vročo zahvalo, prosimo še na dalje vsestranske podpore za naše društvo, ki je tako važno za slovenske dijake na Dunaji. Darila naj se blagovolé pošiljati pod naslovom: Herru Sigmund Sežun, Wien, Josefstadt, Lange Gasse Nr. 52.

Za odbor akademiškega društva „Slovenija na Dunaji“:

abs. jur. **Rad. J. Pukl**, stud. phil. **M. Murko**,
predsednik. tajnik.
stud. agr. **V. Oblak**,
knjižničar.

Dan ločitve zakonske pred sodnijo je bil odločen. Mož na to niti pomislil nij, da bi prišel zagovarjat se. Gotovo bi ga bili obsodili, ko bi v poslednjem trenutku Magdalena Alstrotova ne bila prosila za preloženje. Prizor na plesu je nij podučil, ali nezvestoba slikarjeva jej je še le potegnila mreno raz oči. — Kaj pridno je povpraševala na to, kaj se godi v njenej prejšnjij hiši. Vsak dan so jej donášali prijatelji prostovoljno, da bi jo še bolj razjarili, kako se slikar in njegova ljubica sprehajata po polji, kakor zaljubljen petnajstletni parček. Jeden ju je videl v čolnu trgati rečno travo; drugi zopet ju je srečal na stezici gledajoča v oblačke; ta je govoril zopet ž njima v cerkvi, kamor sta šla mirno, kakor bi ne bila grešna človeka; in zopet, vstopivši v delavnico, iznenadil ju je pri tajnem poljubovanji. Ljubosumnost, katera je do zdaj v Magdaleni Alstrotovej izbujala le žalosten posmeh, zarila se je globoko v njeno srce: z

ljubosumnostjo se je pak vrnila zopet ljubezen. Končno je razumela vso vabljivost notranjega življenja in žal jej je bilo teh milih trenutkov, katerih slasti nij užila.

Zanašala se je na Breughelovo navzočnost pred sodnijo. — „On pride“, mislila je vedno upapolna; — „on spozna svojo krivico, in jaz se mu v trenutji obsodbe vržem v naročje.“

Ali slikar nij prišel pred sodnijo. Breznade, toda pripravljena na vse, hitela je Magdalena naravnost k njemu. Našla je samo slugo; Breughel in gospa Van Artweltova, ne zmené se za sodnijo, sta se sprehajala od jutra po polji.

Hotela je čakati; pade na divan ter je tu čakala jokajoč celi dve uri. Breughel, ki nij čisto nič vedel o njenem prihodu, vrnil se je še le zvečer s svojo ljubico. Ugledavši v mraku v svojej sobi neko žensko, približa se k njej iznenaden. — „To sem jaz“, pravi Magdalena vzdignivši se.

Pri tem glasu, dolgo ljubljemem, ki se je najedenkrat dotaknil njegovega srea, čutil je Breughel, da je na poskušnji. — „Da, to sem jaz“, — vsklikne Magdalena, ter mu — pade okolo vratu.

Breughel se obrne z glavo k gospej Artweltovej, in ta razumevši pri svojej bistrumnosti takoj, kaj ima storiti, pravi žalostno: „z Bogom! z Bogom! bile so to same sanje, zdaj so proč; z Bogom!“

Še tega večera se je odpeljala v London, poznavajoč, da bi ne imela toliko moči ostati blizu tega človeka, ki nij smel biti več njeni ljubimec.

Zakonska sreča je zopet razcvetela pri Breughelu z Veloursa. Magdalena mu je čez jedno leto na to porodila krasno Anko Breughelovo, ki je pozneje vzela slavnega slikarja Davida Teniersa.

Poslovenil A. Sušnik.

